

—Sí. L'home del barret vermell és ell. Precisament ahir vaig començar a pintar aquell retrat seu. Vaig fer una sèrie de retrats d'ell, quan ja estava molt malalt, abans que es morís. Almenys, vint o trenta que mai no he mostrat a ningú. Cada dia treballàvem un parell d'hores. Era com seguir tot el procés, fins el final. Però quan es va morir se'n va parlar molt, es va convertir en una mena de símbol, i em va semblar que no era el millor moment de treure'ls. Algun dia els exposaré, però esperaré uns anys. També tenim un llibre de converses junts, que és inèdit, jo tinc els drets, el manuscrit... i el volien publicar, però es va morir i vaig creure que no hi havia cap urgència de treure'l.

—*I aquell retrat que has començat...*

—No sé, em va sortir com de memòria. Així, tot sol. Ja tenia la tela amb els bonys, preparava el fons per a fer el retrat de no sé qui i, de sobte, el vaig veure. Només vaig haver de posar-li el barret. Sempre treballava amb model; aquest ha estat tot el contrari, és el primer que faig així, de memòria.

Xavier Montanyà

Retrat d'Hervé Gibert. L'escriptor francès, mort per la sida, va fer una novel·la *L'homme au chapeau rouge*, basant-se en la història de Barceló.

El fotògraf cec

Evgen Bavcar i Miquel Barceló es van conèixer quan el pintor mallorquí feia un llibre eròtic per a cecs.

Evgen Bavcar ha estat fa poc a Barcelona fotografiant l'obra de Gaudí, coneixent el país i ultimant amb el director de cinema Manuel Cusó el projecte d'una pel·lícula conceptual sobre l'arquitecte. Bavcar va néixer l'any 1946 a Eslovènia i a l'edat d'onze anys va perdre totalment la vista. A París, ciutat on viu actualment, va estudiar filosofia i estètica. Es defineix com un artista conceptual, escriu i fa fotografia. Ara té al saló cultural SAGA, de París, una exposició de les fotos que ha fet de Miquel Barceló i la seva obra. Títol: "Més enllà de les tenebres".

—Al segle XX és difícil de dedicar-se a la pintura. Hi ha pocs pintors interessants que realment puguin fer bona pintura. Miquel Barceló va més enllà del quadrat negre de Malèvitx. Treballa buscant una llum nova, una llum més contemporània. També m'agrada la seva tendència a fer les coses tàctils. Jo vaig tornar cec a l'edat d'onze anys. Em

puic imaginar els colors tocant la matèria.

—*Però què capta de la seva obra?*

—Jo capto la llum que existeix en la subjectivitat de l'artista. Ho va dir Plató, si l'ésser humà no tingués quelcom de solar, quelcom de lluminós, no podria percebre la llum. Barceló és l'únic que té una coneixença absoluta de la seva obra; els altres, vosaltres, sou espectadors, en teniu un coneixement relatiu. Jo estic content de tenir-ne, també, un coneixement relatiu, he, he, he... Crec què és un pintor molt autèntic, molt personal, busca, travessa les seves tenebres per trobar una visió determinada. Ell també passa per terrenys de cec.

—*Es pot dir que les vostres inquietuds o la vostra evolució segueix camins paral·lels?*

—A Praga, un pintor em va dir una vegada que és a partir de la foscor que es pot fer alguna cosa. L'origen és el negre, no el blanc. Es pot dir que se-

guim el mateix camí. A més a més, els pintors avui són bastant ases, desconeixen fins i tot la història de l'art. Ell en canvi és un home cosmopolita, té una cultura molt àmplia. Parlem de literatura, de música... Tenim molts punts en comú.

—*Un altre aspecte de la seva obra que deu tenir interès per a vostè, pel fet de ser cec, són les escultures que fa últimament...*

—Sí, per mi són molt importants. Per exemple, a mi m'havien explicat els quadres de Modigliani. Un dia vaig poder anar a una exposició d'escultures seves i tocar-les em va ajudar molt a veure els seus quadres. Les escultures d'en Miquel, per mi, són tàctils. Són la versió eròtica de la seva obra, en el sentit grec. Eros era el deu de l'amor, que només és possible en la tenebra. Quan hi ha llum, apareix Psique i traeix Eros. L'escultura és una presència en l'espai. S'estableix una relació cos a cos. S'ha

Visquem en Valencià

Parlar. Saber escoltar. Aprendre i ensenyar amb il·lusió. Participar i col·laborar.
Fer del valencià un instrument de convivència. No hi ha millor manera
d'impulsar l'ús del valencià a la nostra Comunitat. Preparem així l'entrada a l'Europa plurilingüe.

 GENERALITAT VALENCIANA
CONSELLERIA DE EDUCACIÓ I CIÈNCIA

LALA GOMÀ

Dalt, una fotografia d'Evgen Bavcar, el fotògraf de Barceló. Baix, un retrat d'Evgen Bavcar fet per l'artista de Felanitx.

de percebre no pas amb la mirada, sinó amb el cos sencer. El gest de Barceló en la pintura esdevé més material per la substància de l'escultura. No es pot tocar el color, però sí la forma. A través de l'escultura veig el seu gest de pintor.

—Últimament Barceló es dedica molt a fer retrats. De vostè, n'ha fets dos o tres. Què ha descobert, vostè, en aquests retrats?

—Només conec els detalls que m'han descrit dels dos que ja són acabats. M'interessen els detalls que diuen coses que no són a la superfície de la cara. M'agrada el que ha fet Barceló. Els historiadors de l'art encara no han entès aquell quadre de Brueghel sobre els

cecs. A l'època de Brueghel no hi havia una oposició als cecs. Ell va fer un retrat fantàstic; en canvi els historiadors de l'art, en lloc de parlar dels cecs com a personatges dins el quadre, van estudiar quina malaltia els havia causat la ceguesa.

—Per què creu que el retrat és un gènere que ha quedat una mica obsolet? Per què sembla que ha deixat d'interessar molts pintors?

—El retrat és molt important. És un gest de fe en la substància humana. Fer retrats ha deixat d'interessar perquè el món modern no creu en la substància humana. És per això que pinten altres coses. En canvi, l'interès de Barceló de-

mostra qu'encara hi ha gent que hi creu.

—Ha col·laborat amb altres pintors, a part de Barceló?

—Una vegada em van demanar una crítica d'un pintor. Jo la vaig escriure i, després de publicar-la, l'artista em va trucar felicitant-me per l'encert del que deia. No va saber que jo era cec, fins temps després.

—Com fa les fotos?

—Sempre em pregunten el com, i el com és un fet íntim, és com si hagués d'explicar com menjo, com faig l'amor, etc. El que és realment important és el perquè.

—Doncs, per què?

—Per a mi és una possibilitat d'expressió com per a qualsevol altre. L'origen de la fotografia és la càmera obscura i jo visc en una càmera obscura d'existència. Totes les persones tenen dret a la imatge visual. Els cecs, també. Per mi és una forma de creació, com escriure. També és important de remarcar que el tipus de fotografia que m'interessa és molt conceptual. Em considero un artista conceptual.

—Vostè ha escrit *Le voyeur absolu*, un llibre amb fotografies seves on narra un viatge al seu país, Eslovènia, per visitar i fotografiar els paisatges de la seva infància. Quin significat va tenir aquesta experiència?

—Jo vaig a Eslovènia per refrescar les imatges que tinc de quan era nen. Tinc un món visual molt petit, el de la meua infantesa. Les meves primeres matèries són aquestes imatges. Gràcies a elles puc acolorir la imaginació. Per mi la llum és una experiència. Jo veig les coses amb la meua llum mística interior. L'esperit és una llum mística. L'esperit humà és una forma de llum. L'única llum que existeix en el món sencer. De dia visc a París i, de nit, a Eslovènia.

—Quan viatja al seu país, quins canvis hi observa? Quina diferència hi ha entre el que ara percep i el que conserva de la seva infantesa a la memòria?

—Eslovènia ja no és la mateixa. Ha envellit. Però encara hi queden coses que reconec de quan era petit; queden les olors, els sons de les rieres. És l'origen. Contestaré amb una metàfora. Em passejo amb la meua neboda de dotze anys. Ens aturem. Li pregunto què hi ha al davant. Em diu: una muntanya. I me la descriu. Jo reconec la muntanya que havia vist de petit. Llavors, aquella muntanya que hi ha entre nosaltres dos és com un mirall que reflecteix el pas del temps, aquests trenta-tants anys que

COL·LECCIÓ POPULAR DE TEATRE CLÀSSIC UNIVERSAL

NOVETATS

EL VENTALL

CARLO GOLDONI

ELS ENAMORATS

CARLO GOLDONI

**EL JOC DE L'AMOR
I DE L'ATZAR**

PIERRE DE MARIVAUX

EL CAFÈ

CARLO GOLDONI

**LA FAMÍLIA DE L'ANTIQUARI
O LA SOGRA I LA JOVE**

CARLO GOLDONI

Institut del Teatre

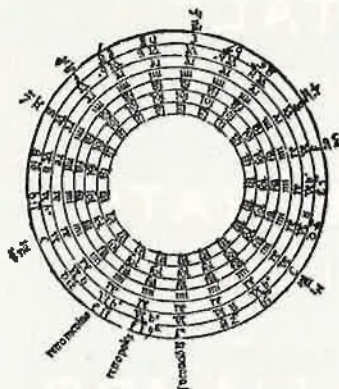
Diputació de Barcelona

LA SEU D'URGELL

21 - 29 d'agost de 1994

XIV CURS DE MÚSICA ANTIGA A CATALUNYA I ANDORRA

Director: Romà Escalas

Jordi Albareda	<i>Tècnica vocal</i>
Montserrat Figueras	<i>Interpretació vocal</i>
Jean Pierre Canihac	<i>Corneta</i>
Romà Escalas	<i>Flauta dolça</i>
Daniel Lassalle	<i>Sacabutx</i>
Josep Borràs	<i>Baixó i fagot barroc</i>
Rolf Lislevand	<i>Llaüt i viola de mà</i>
Manfredo Kraemer	<i>Violí barroc</i>
Jordi Savall	<i>Viola da gamba</i>
Guido Morini	<i>Clavicèmbal</i>

CONJUNT VOCAL I INSTRUMENTAL Jordi Savall, director

Les persones interessades a formar part del conjunt vocal han d'enviar el seu currículum i material sonor

CONCERTS A ANDORRA I A LA SEU D'URGELL

Termini d'inscripció: 15 de juliol de 1994

Informació i inscripcions:

Àrea de Música. Departament de Cultura
Portal de Santa Madrona 6-8
Tel. (34-3) 412 56 40 - FAX (34-3) 412 19 58
08001 BARCELONA

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

Govern Andorra
Conselleria d'Educació i Cultura

CULTURA

ens separen. És com un mirall de la durada de les coses. Sempre es poden trobar solucions amb mirades impossibles. Jo miro les coses a la meua manera, amb la meua llum fràgil, mística.

—*La imatge mental dels cecs de naixement deu ser diferent de la dels cecs que, com vostè, s'hi van tornar a una edat determinada, oi?*

—No. Per a tots és igual. Jo sempre dic que, si per explicar a un nen cec el que és un elefant li fas tocar la trompa, s'imaginarà que és un animal allargat. I si toca un peu, es pensarà que és una cosa immensa..., he, he, he.

—*Aquests dies ha estat a Barcelona per fer fotos de l'obra de Gaudí. Què és el que l'interessa de Gaudí?*

—La seva visió utòpica. Sense utopia no es pot fer res en art. La Sagrada Família demostra que un somni pot esdevenir realitat, però una realitat no acabada. És bonic que a Catalunya hi hagués gent que pagués aquest somni. És com si Gaudí fos tradició amb una nova llum. Em recorda molt l'arquitecte eslovè, Plecnik. També era molt místic i tenia aquesta obsessió per la forma. Crec que són els grans pioners de l'espai del segle XX. Els coneixem, però encara no els hem digerits.

—*Quina sensació li ha causat Barcelona, Catalunya?*

—Jo coneixia una mica Catalunya a través de la mirada de Miquel Barceló. Barcelona m'ha agradat, em sembla molt interessant. Com a totes les grans ciutats hi ha molta claror, però poca llum.

—*I això és bo o dolent?*

—A les pintures del Renaixement hi havia poca claror i, això no obstant, quanta llum!

—*I com és la mirada de Barceló sobre Catalunya?*

—La seva mirada de Catalunya és una mirada que va més enllà de les fronteres. Es pot veure a través del món sencer.

—*L'interessen altres pintors catalans?*

—De Tàpies, en conec alguna cosa. Me l'han descrit. M'interessa conèixer-lo més. Miró és fantàstic. De Miró, me n'agrada la finor del detall. Per mi això és l'essencial. A través del detall es descobreix el cosmos. La mirada que no veu això, no veu res. S'ha de trobar el detall. Miró està gravat en la memòria psíquica de l'art, però no en la física. I això és la cosa important. Ho va dir Nietzsche: en art, cal l'oblit estètic.

X. M.